

Strukturundersøkelse for industri og bergverksdrift 2014

Informasjon og rettleiding for flerbedriftsforetak

Om statistikken

Opplysninger til den årlige statistikken for industri og bergverksdrift innhentes hvert år fra bergverks- og industriforetak i Norge. For de minste virksomhetene innhentes det ikke egne opplysninger. For disse baserer Statistisk sentralbyrå statistikken på administrative opplysninger.

Statistikken er basert på et skille mellom opplysninger for hele foretaket (den juridiske enheten) og opplysninger om de enkelte bedriftene i foretaket. For foretak som driver virksomhet i ulike næringer eller som har virksomhet fordelt på ulike steder, er opplysninger på bedriftsnivå helt nødvendig for bruken av statistikken, jfr. omtale av dette nedenfor.

Alle foretak skal sende inn kopi av Næringsoppgaven. Statistisk sentralbyrå samarbeider med Skattedirektoratet og Brønnøysundregistrene om bruk av lignings- og regnskapsdata, og om utvikling av systemer for elektronisk datautveksling. Foretak som sender Næringsoppgaven elektronisk til ligningsmyndighetene, behøver derfor ikke sende papirkopi til SSB.

Hvorfor lages industristatistikk?

Industriektoren er en av de viktigste produksjonssektorene i samfunnsøkonomisk sammenheng. Det er derfor et stort behov for en allsidig og detaljert statistikk for industri- og bergverksdrift.

Planleggere, politikere og ledere av private og offentlige bedrifter og interesseorganisasjoner trenger opplysninger fra statistikken i sitt arbeid. Også for debatten om spørsmål om den økonomiske politikken er statistikken viktig, og den inngår som en viktig del av datagrunnlaget i det norske nasjonalregnskapet. Uten en pålitelig oversikt over sammensetningen av, og utviklingstrekkene for norsk industri og bergverksdrift, vil mye av debatten om næringspolitikken være nokså formålsløs. Statistikken er også grunnlag for internasjonal rapportering. Den er samordnet med tilsvarende statistikk for EØS-området og rapporteres ifølge EØS-avtalen til Eurostat, EUs statistiske kontor.

Hvordan publiseres statistikken?

Hovedtall for statistikken presenteres hvert år i form av en melding på våre nettsider (www.ssb.no). Her ligger også Statistikkbanken der brukere gratis kan lage sine egne tabeller og datauttak fra statistikken for industri og bergverksdrift og andre statistikkområder. Det er også stor etterspørsel etter spesialopplysninger fra statistikken fra både offentlige myndigheter (bransjeanalyser, utredninger etc.) og private brukere (bl.a. til markedsanalyser). Statistisk sentralbyrå lager også spesialstatistikk (på papir eller elektronisk) mot å få dekket de direkte kostnadene.

Lovhjemmel, datavern

Oppgavene til statistikken innhentes med hjemmel i § 2-2 (1) i lov av 16. juni 1989, nr. 54 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven), jf kgl. res. av 16. juni 1989 og delegeringsbrev fra Finansdepartementet av 13. februar 1990. Dersom De mener at De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgaver, kan De klage over pålegget innen 3 uker. Klageretten gjelder ikke spørsmålet om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig. Oppgavene til statistikken er undergitt taushetsplikt etter statistikklovens § 2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningene til å utarbeide offisiell statistikk, og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging. Opplysningene vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte.

Næring

Den forhåndsutfylte næringskoden er hentet fra [Standard for næringsgruppering 2007](#) (SN2007). Dersom næringskoden er feil, vil vi at du retter dette i skjemaet. Oppgi hvilke varer og tjenester som selges, produseres eller utføres.

Nærmere om skjemaet

Vi spør først om noen foretaksdata og deretter fordeling av noen viktige poster ned på bedrifts/avdelingsnivå. Dette er data som vi ikke kan hente direkte ut fra Næringsoppgaven eller andre administrative systemer. Vi har sendt ut skjemaene etter den inndeling av foretaket i bedrift(er) som ligger i Statistisk sentralbyrås Bedrifts- og foretaksregister. Skjemaene er sendt ut på den målformen som foretaket er registrert med i enhetsregisteret i Brønnøysund.

De enkelte postene i skjemaet

1. Næringsoppgaven

I tillegg til statistikkskjemaene skal foretakene sende kopi av hele næringsoppgaven (alle 4 sider) til Statistisk sentralbyrå eller oppgi de samme opplysningene på eget skjema. Næringsoppgaven er den detaljerte regnskapsoppgave som foretakene må sende til ligningsmyndighetene hvert år i forbindelse med selvangivelsen. Statistisk sentralbyrå vil bruke dataene i næringsoppgaven til utarbeidelse av både regnskaps- og industristatistikk. Som nevnt behøver foretak som rapporterer Næringsoppgaven elektronisk til ligningsmyndighetene ikke sende kopi til SSB.

2. Utgifter til avlønning av vikarer, dvs. betaling til vikarbyråer og lignende organisasjoner for personale som disse skaffer.

Betaling for vikarer kan ikke angis separat i selskapets regnskap. *Det inngår i andre eksterne kostnader og andre driftskostnader.* Med vikarer menes her arbeidstakere fra et vikarbyrå, dvs. de anses som arbeidstakere i vikarbyrået og ikke i enheten (byråets kunde) der de arbeider.

3. Anskaffelser av datautstyr og programvare.

Her ber vi om både kostnadsførte og balanseførte utgifter til anskaffelser av datautstyr og programvare. Driftsmidler som er anskaffet ved finansiell leasing, samt lisenskostnader til programvare inkluderes. Leiekostnader til datamaskiner og tilhørende utstyr skal ikke inkluderes. Utgifter til utstyr som kjøpes inn og selges videre uten bearbeiding er handelsvarer, og skal ikke tas med her.

Innkjøp av IT-varer og kommunikasjonsutstyr: Omfatter kjøp av alle typer datamaskiner uansett formål, også servere og kontrollsystemer anskaffet til produksjonsprosessen, og periferiutstyr (digitale assistenter, skannere, printere og lagringsenheter), telefoner, mobiltelefoner, overføringsutstyr for fjernnett (WAN) og lokalnett (LAN) samt tilhørende konsulenttjenester som installasjon og vedlikehold. Dersom utgiftene til maskin- og programvare ikke kan skilles fra hverandre, settes hele kjøpesummen her.

Innkjøp av andre IKT- varer: Omfatter kjøp av alle typer forbrukerelektronikk (fjernsyns- og radiomottakere, videokonsoller, digitalkameraer, mikrofoner, lyd- og videokonferanseutstyr), diverse IKT- komponenter og IKT- varer (lydkort, videokort, nettverkskort og liknende kort for datamaskiner, integrerte kretser, smart cards, optiske og magnetiske lagringsmedier) og IKT- utstyr som inngår i egenproduserte driftsmidler, altså en form for outsourcing.

Innkjøpt programvare, standard og kundetilpasset: Omfatter standard operativsystemer, nettverksprogramvare, programvare for drift av databaser, utviklingsverktøy og programvare for programmeringsspråk, administrativ programvare, programvare for hjemmebruk og annen programvare, lisens tjenester (bruksrett til datamaskinprogramvare, lisensiert programvare, nedlasting av systemprogramvare og brukerorientert programvare, online programvare) samt tilhørende konsulent tjenester som utvikling, implementering og testing. Programvare som er anskaffet sammen med maskinutstyr tas kun med dersom den ikke er inkludert i kjøp av maskiner og utstyr.

Totale kostnader til utvikling av egen programvare til intern bruk inkludert indirekte produksjonsrelaterte kostnader: Omfatter lønnskostnader og direkte relaterte innkjøps- og kapitalkostnader (bygg og anlegg, administrasjonskostnader og faste kostnader). Utgifter til eksterne konsulenter skal kun tas med dersom de har utviklet programvaren sammen med foretakets egne ansatte. Dersom opplysningene ikke er tilgjengelige i regnskapet, ber vi om et anslag ut fra antall timer ganget med gjennomsnittlig lønnskostnad.

4. Foretak som er oppdelt i flere bedrifter (produksjonssteder) skal fordele hovedstørrelsene på hver bedrift i foretaket

Data fra industristatistikken fordeles på 275 bergverks- og industrinæringene i henhold til Standard for næringsgruppering. Det publiseres også tall helt ned på kommunenivå. Det er derfor i en del tilfeller nødvendig for Statistisk sentralbyrå å foreta en oppdeling av virksomheten i flere enheter enn det som trengs for regnskapsformål. Retningslinjene for oppdeling av et foretaks virksomhet i bedrifter (produksjonssteder), er i grove trekk følgende:

- Virksomhet som drives på lokalt atskilte områder, f.eks. i forskjellige kommuner, må deles opp etter beliggenhet.
- Virksomhet som regnes til forskjellige næringer i følge Standard for næringsgruppering, deles opp i flere bedrifter hvis begge (alle) virksomhetene har stort omfang. Dette kan være nødvendig selv om virksomheten ligger på samme sted.

Vi er klar over at det kan by på problemer å fordele produksjonsinntekter og produksjonskostnader på alle bedriftene i skjemaet. I slike tilfelle må vi be om at det foretas anslag på grunnlag av det underlagsmateriale som er tilgjengelig og godt skjønnet. Bedrifter som er ute av drift eller nedlagt, gir oppgave for den del av året bedriften var i drift. Gi i slike tilfeller melding om driftsperiode og hvorfor bedriften er ute av drift.

De enkelte Bedrifts/avdelingstypene i skjemaet er:

02 Produksjonsbedrift i industri og bergverksdrift. Spesifikasjon av hoveddata (produksjonsinntekter, produksjonskostnader og investeringer).

02 Bedrifter i andre næringer enn industri og bergverksdrift. Omfatter bedrifter i andre næringer enn bergverksdrift og industri, men som tilhører foretak med virksomhet innen bergverksdrift og industri, f.eks. bedrifter som driver kraftforsyning, bygg- og anleggsvirksomhet, forretningsmessig tjenesteyting, varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet, transport m.m. Spesifikasjon av enkelte hoveddata.

04 Hjelpeavdeling. (Lokalt atskilt hovedkontor, avdelingskontor, salgskontor, lageravdeling o.l.). Spesifikasjon av enkelte hoveddata.

13 Bortsatt Produksjon (Industribedrift der foretaket har satt bort produksjonen, men eier rettighetene til produktene og råvarene).
Spesifikasjon av hoveddata (produksjonsinntekter, produksjonskostnader og investeringer).

Merk at ingen av postene i skjemaet skal inneholde desimaltall! Alle tall skal oppgis i 1000 kroner.

Kontroll av Næringsoppgaven mot summen av bedriftene (avdelingene)

Inntekter/kostnader: Summen av produksjonsinntektene og produksjonskostnadene på bedriftsnivå fratrukket interne leveranser skal svare til produksjonsinntektene og produksjonskostnadene for hele foretaket.

Driftsresultat: Bedriftenes resultat: inntekter (post 290) minus kostnader (post 390) skal til sammen bli driftsresultat (post 9050) i Næringsoppgaven. Følgende poster i Næringsoppgaven skal holdes utenfor: 3300 (særskilte offentlige avgifter), 3400 (særskilte offentlige tilskudd), 3850 og 3870

(verdiendringer), 3880 (Gevinst ved avgang av immatr. eiendeler og varige driftsmidler), 6000 og 6005 (av- og nedskrivninger), 7830 (tap på fordringer), 7880 (Tap ved avgang av immatr. eiendeler og varige driftsmidler) og 7890 (Tap ved avgang av finansielle anleggsmidler).

Investeringer: Summen av investeringene på bedriftsnivå skal stemme med investeringene for hele foretaket.

5. Produksjonsinntekter

Avsnittene om produksjonsinntekter og produksjonskostnader er satt opp etter mønster av driftssiden i resultatregnskapet i næringsoppgaven. Finansinntekter, finanskostnader, ekstraordinære inntekter og ekstraordinære kostnader skal ikke være med her. Alle beløp skal føres eksklusive merverdiavgift. Alle vare- og tjenesteleveranser mellom bedrifter regnes brutto. I regnskapene nettoføres ofte slike intern-leveranser. Intern-leveransene skal verdsettes til antatte markedspriser. Hvis markedspris ikke er kjent, benyttes tilvirkningskostnad med tillegg av normal fortjeneste. Salgsinntektene i perioden føres på postene 210 til 265. Summen av postene tilsvare postene for salgsinntekter i Næringsoppgaven (Postene 3000, 3100 og 3200), med tillegg av interne leveranser. Rabatter og returer o.l. skal være trukket fra, men ikke frakt og avgifter.

210 SALG AV EGENPRODUSERTE VARER

Skal være med:

- Salgsverdi av varer produsert for egen regning.
- Salgsverdi av egne varer leieprodusert hos andre.

Skal ikke være med:

- Handelsvarer (innkjøpte varer for videresalg, tas med i post 220).
- Rabatter og retur av emballasje.

220 SALG AV HANDELSVARER

Salg av innkjøpte varer for videresalg som ikke er videre bearbeidet av bedriften, utenom pakking og klargjøring for salg.

265 ANDRE SALGSINNTEKTER

Omfatter inntekter fra salget av varer og tjenester som ikke er ført under postene 210 og 220. Dette kan være inntekter fra reparasjonsarbeid, monterings- og installasjonsarbeid, bygge- og anleggsarbeid, konsulenttjenester og annen tjenesteyting o.l.

Skal være med:

- Fakturert reparasjonsarbeid hos andre bedrifter/ foretak.
- Godtgjørelse for leieproduksjon av varer
- Opptjent godtgjørelse for leiearbeid (kunden holder råvarene) utført for kunder, som f.eks.: Leiemaling, leiesøm av klær, leieslakting, salting, frysing og røyking av fisk.
- Installasjons- og innredningsarbeider på oljerigger, skip og fly.

Skal ikke være med:

Reparasjonsarbeid etc. i egen bedrift eller ikke fakturerte reparasjonsarbeider skal ikke medregnes.

270 ØVRIGE DRIFTSINNTEKTER

Posten omfatter leieinntekter fra fast eiendom, leieinntekter fra maskiner og utstyr, provisjonsinntekter, inntekter vedrørende royalties, lisenser o.l. og øvrige inntekter som ikke betraktes som varesalgsinntekter. Gevinst ved avgang av anleggsmidler skal *ikke* være med.

290 SUM PRODUKSJONSINNTEKTER

Sumposten tilsvare driftsinntekter eksklusive subsidier , gevinst ved avgang av anleggsmidler og verdiendringer, men inklusive avgifter og interne leveranser.

295 INTERNE LEVERANSER TIL ANDRE BEDRIFTER I FORETAKET

Internleveransene skal bruttoføres og verdsettes til antatte markedspriser. Hvis markedspris ikke er kjent, benyttes tilvirkningskostnad med tillegg av normal fortjeneste.

6. Produksjonskostnader

Varekostnadene knyttet til produksjonen settes i post 310 og for kjøp av handelsvarer i post 314.

Postene tilsvarer i prinsippet varekostnad (summen av post 4005 og post 4500) i Næringsoppgaven (med tillegg av interne leveranser) og eventuelt leiearbeid plassert under andre poster i

Næringsoppgaven eks. godtgjørelse til andre bedrifter for utført arbeid (bearbeiding av råmaterialer som oppgavegiveren holder). Ta også med godtgjørelse til andre bedrifter for spesialarbeider utført på produkter framstilt av oppgavegiveren (underentrepriser etc.).

Endringen av lageret av råvarer, innkjøpte halvfabrikata og innkjøpte varer for videresalg skal være inkludert i denne posten.

310 RÅVARER, HALVFABRIKATA OG HJELPE- STOFFER OG EMBALLASJE

Skal være med:

- Råvarer, halvfabrikata og ferdige deler som inngår som bestanddeler i det ferdige produktet.
- Hjelpesoffer som brukes direkte i produksjonsprosessen, som smøreolje, smørefett, pussemidler, verktøy etc.
- Ta med forbruk av ferdig emballasje og råvarer til produksjon av emballasje til eget bruk.
- Leiearbeid (Fremmedytelser og underentrepriser) som er en godtgjørelse til andre bedrifter for utført leiearbeid (foredling av råmateriale som oppgavegiver holder). Ta òg med betaling til andre bedrifter for spesialarbeid utført på produkt framstilt av oppgavegiveren (underentreprise o.l.).

314 SOLGTE HANDELSVARERS KOSTNAD

Ta med forbruk av innkjøpte handelsvarer (innkjøpte varer for videresalg), dvs. varer som selges uten videre bearbeiding i bedriften. (Salget føres på post 220).

345 TOTALE LØNSKOSTNADER

Skal være med:

- Opptjent lønn for alle ansatte, også hjemmearbeidere, før fradrag av skatt, trygdepremier, pensjonspremier e.l. (medregnet overtidsbetaling).
- Provisjoner til ansatte selgere.
- Verdi av naturalytelsel, fri trygd, feriepengel, lønn under sykdom, militærtjeneste og annet fravær, tantieme og gratiale.
- Arbeidsgiveravgift til folketrygden.

Skal ikke være med:

- Forskuttet sykelønn, pensjoner, arbeidsgivers bidrag til pensjonsordning for de ansatte, arbeidsgivers andel av trygdepremier.
- Erstatninger, godtgjorte kost- og reiseutgifter, utgifter til arbeidsklær e.l.

385 FORBRUK AV ANDRE VARER OG TJENESTER

Skal være med:

- Energiforbruk som omfatter brensel, drivstoff og elektrisitet til produksjonsprosessen, oppvarming av lokaler og transportformål (Oppvarming av boliger til ansatte skal ikke inkluderes).
- Frakt og spedisjon vedrørende salget. Kostnader til innkjøpte frakt- og spedisjonstjenester.
- Reparasjon og vedlikehold som omfatter godtgjørelse til andre foretak for reparasjon av bygninger, anlegg, maskiner og andre varige driftsmidler som bedriften eier eller disponerer.
- Leiekostnader (fast eiendom og driftsmidler) som omfatter leiekostnader vedrørende leie av fast eiendom og leie av maskiner og transportmidler.
- Andre kostnader som omfatter kontorrekvisita, telefon, porto, bilkostnader, verktøy og inventar, reise- og diettkostnader, provisjonskostnader, representasjonskostnader, patent- og lisenskostnader og andre driftskostnader.

Skal ikke være med:

- Tillegg/fradrag for beholdningsendringer av varer under tilvirkning og ferdig egentilvirkede varer.
- Av - og nedskrivninger, tap på fordringer og tap ved avgang anleggsmidler skal ikke være inkludert.

390 SUM PRODUKSJONSKOSTNADER

Sumposten tilsvare driftskostnadene inklusive interne leveranser og eksklusive beholdningsendringer av lagerhold av varer under tilvirkning og ferdige egentilvirkede varer, av - og nedskrivninger, tap på fordringer og tap ved avgang anleggsmidler.

395 INTERNE LEVERANSER FRA ANDRE BEDRIFTER I FORETAKET

Internleveransene skal bruttoføres og verdsettes til antatte markedspriser.

7. Investeringer

Omfatter både nye og brukte varige driftsmidler anskaffet i året. Som varige driftsmidler regnes alle driftsmidler som har en brukstid på 1 år eller mer. Personbiler, maskiner, inventar og andre driftsmidler regnes som anskaffet det året utstyret er mottatt, selv om det ikke er betalt eller aktivert i regnskapet. Som anskaffelse av bygninger, anlegg, tomter e.l. oppgis bygninger m.m. innkjøpt i året og bygge- og anleggsarbeider utført i året for bedriftens regning, uten hensyn til når betaling skjer. Byggelånsrenter skal *ikke* tas med.

Totale Anskaffelser:

Sum av anskaffelser som gjelder saldogruppene a, c, d, e, f, g, h, i og j, jf. Avskrivningsskjema for saldo- og lineære avskrivninger 2014 med tillegg av post 530 (tomter) og post 540 (boliger) på første side i Næringsoppgaven.